

ANALOGISTEN TELEVISIOTAAJUUKSIEN KÄYTTÖ SIIRRYTTÄESSÄ DIGITAALISEEN JAKELUUN. SELVITYS.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa analogisten televisiotaajuuksien käyttö- työryhmän laatimasta selvityksestä. Analogisten televisiolähetysten päättyessä 31.8.2007 jää televisiopalvelujen siirtoon varattuja taajuuksia vapaaksi. Työryhmän näkemyksen mukaan taajuusylijäämän käytöstä tehtävien päätöksiä on kyettävä ottamaan joustavasti huomioon muuttuvat tulevaisuuden tarpeet, teknologiakehitykset ja ylimenokaudet. Euroopan Unionin puitteissa käydyissä keskusteluissa on tuotu esille seuraavat käyttömahdollisuudet: perinteisten televisiopalveluiden lisääminen, teräväpiirtotelevisio (HDTV), alueellinen ja paikallinen televisiotoiminta, multimedia, digitaalinen radio, matkaviestinverkot ja langaton laajakaista.

Kuluttajavirasto esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavaa:

Peruspalveluiden jatkuminen nykyisellä tekniikalla ja laitekannalla turvattava riittävän pitkän siirtymäajan

Työryhmä ehdottaa, että: ”tehtävien päätösten tulee edistää nykyisten ja uusien palveluiden kehittämis-, toteuttamis- ja käyttömahdollisuuksia.”

Suomen siirtyessä digitaaliseen televisioon kotitaloudet ovat joutuneet uusimaan televisiovastaanottimiaan hankkimalla digisovittimen. Lähes kolme neljästä tv –taloudesta on jo hankkinut digisovittimen (Finnpanel 13.8.2007). Kuluttajien kannalta ehdottoman tärkeää on se, että peruspalveluiden jatkuminen nykyisellä tekniikalla turvataan riittävän pitkän ajan tulevaisuuteen, jotta kuluttajat eivät ole pakotettuja uusimaan juuri hankkimiaan vastaanottimiaan tarpeettomasti lyhyen ajanjakson kuluttua. Valinnat uusien tekniikoiden käyttöönotosta eivät siten saa merkitä pakollisia lisäkustannuksia kuluttajille, jotka haluavat hyödyntää nykyistä tekniikkaa nykyisillä vastaanottolaitteilla niiden normaalin käyttöiän ajan. Näin ollen siirtymävaiheen vanhan tekniikan ja uuden tekniikan välissä, jolloin palveluja tarjotaan kummallakin tekniikalla, on oltava riittävän pitkä. Siirtymävaiheen pituus tulee varmistaa niin pitkäksi, että nykyisin käytössä oleva laitekanta jo on luonnollisesti elinkaarensa lopussa. Uudet vastaanottolaitteet tulee lisäksi mahdollisuuksien mukaan suunnitella yhteensopiviksi vanhojen laitteiden kanssa.

Kehittyvässä vaiheessa olevia teknologioita ja palveluita on arvioitava kuluttajalähtöisesti.

Työryhmä ehdottaa, että: ”päätoiksi valmisteltaessa arvioidaan televisiotoiminnan kehittymistä lähivuosina ottaen huomioon teräväpiirtotelevisio, mobiilitelevisio, maksutelevisio ja tilaustelevisio kehitysnäkymät sekä kaapelitelevisio, laajakaistajakelun (laajakaistatelevisio ja nettitelevisio) ja satelliittivälityksen kehittyminen ja käytön yleistyminen televisio-ohjelmien jakelussa. Lisäksi on otettava huomioon käyttäjien tarpeet.”

Tehokkaampien tekniikoiden käyttöönotto voi merkitä kuluttajille uusia kehittyneempiä palveluita. Uusien tekniikoiden käyttöönotto merkitsee kuitenkin sitä, että kuluttajat joutuvat ostamaan uudet vastaanottolaitteet, sillä nykyiset vastaanottolaitteet eivät sellaisenaan kelpaa, eivätkä ne myöskään ole päivitettävissä. Valinnat uuden teknologian käyttöönotosta onkin oltava kuluttajalähtöisiä ja uusien palveluiden tulee aidosti merkitä kuluttajille lisäarvoa. Uuden tekniikan käyttöönotto ei itsessään saa olla itseisarvo, vaan käyttäjien tarpeet on asetettava suunnittelun lähtökohdaksi ja uuden tekniikan kysyntä ja kuluttajavaikutukset on selvitettävä ennen päätöstä tekniikan käyttöönotosta.

Uuden tekniikan ja laitekannan tulee olla riittävän kehittyntä käyttöönotettavaksi kuluttajamarkkinoilla

Uusia tekniikoita käyttöönotettaessa on myöskin luotava riittävät järjestelmät turvaamaan uusiin tekniikoihin pohjautuvien laitteiden virheettömyys ja toimivuus jo ennen niiden tuloa markkinoille. Uuden, valittavan tekniikan tulee siten olla riittävän kehittyntä käyttöönotettavaksi kuluttajamarkkinoille. Teknologiset muutokset eivät saa johtaa kuluttajansuojan tason heikentymiseen sitä kautta, että kuluttajat ja kotitaloudet joutuvat kehittämissä vaiheissa olevien keskeneräisten laitteiden koekäyttäjiksi. Pelkkä standardi ei riitä turvaamaan kuluttajien oikeuksia virheettömiin laitteisiin, niin kuin digisovittimien markkinoilletulon alkuvaiheessa havaittiin, vaan virheettömyyden varmistukseen on luotava riittävät ja toimivat kontrollointijärjestelmät.